

Критеријуми оцењивања за наставни предмет **Историја**

Други разред

Образовни профили: **Финансијско-рачуноводствени техничар, Економски техничар, Туристички техничар, Хотелијерско-ресторатерски техничар, Кулинарски техничар.**

1. наставна тема: Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата

Оцена 2 (довољан)

Ученик:

- Познаје и разуме основне појмове и информације о Индустријској револуцији и њеним последицама.
- Описује друштвену структуру и државно уређење наведених земаља уз помоћ наставника.
- Препознаје значај политичких идеја, али не може да их детаљно објасни.
- Наводи нека научно-техничка достигнућа, али не образложи њихов значај.
- Истакне неке одлике свакодневног живота, али без дубље анализе.
- Препознаје неке правце у књижевности и уметности, али не именује истакнуте ствараоце.
- Ради домаће задатке повремено и показује минималну активност на часу.

Оцена 3 (добар)

Ученик:

- Јасно изражава садржај о Индустријској револуцији и њеним последицама.
- Опише друштвену структуру и државно уређење наведених земаља, уз мању помоћ наставника.
- Објашњава значај политичких идеја, мада објашњења нису целовита.
- Наводи научно-техничка достигнућа и делимично образложи њихов значај.
- Истакне одлике свакодневног живота у различитим друштвеним слојевима.
- Издваја значајне правце у књижевности и уметности и именује неке истакнуте ствараоце.
- Редовно ради домаће задатке и показује заинтересованост за учење.

Оцена 4 (врло добар)

Ученик:

- Сагледа целовито значај и последице Индустријске револуције на развој друштва.
- Детаљно описује друштвену структуру и државно уређење наведених земаља.
- Анализира значај политичких идеја и њихов утицај на друштво.
- Наводи научно-техничка достигнућа и образложи њихов значај у контексту историјског развоја.
- Истакне одлике свакодневног живота у различитим друштвеним слојевима и повеже их са ширем контекстом.

- Издаја значајне правце у књижевности и уметности и именује истакнуте ствараоце, уз аргументацију њиховог значаја.
- Активно учествује у настави, ради домаће задатке редовно и тачно, и показује интересовање за предмет.

Оцена 5 (одличан)

Ученик:

- Сагледа целовито и критички анализира значај и последице Индустијске револуције на развој друштва.
- Детаљно и самостално описује друштвену структуру и државно уређење наведених земаља, уз критичку анализу.
- Анализира и тумачи значај политичких идеја и њихов утицај на друштво, изражавајући сопствени аргументовани став.
- Наводи научно-техничка достигнућа и детаљно образложи њихов значај, повезујући их са савременим добом.
- Истакне одлике свакодневног живота у различитим друштвеним слојевима и критички их анализира.
- Издаја значајне правце у књижевности и уметности, именује истакнуте ствараоце и аргументовано образложи њихов значај.
- Активно учествује у настави, помаже другим ученицима, ангажује се у пројектима и показује одговорност према учењу.

2. наставна тема: Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од краја XVIII века до Првог светског рата

Оцена 2 (довољан)

Ученик:

- Идентификује основне одлике периода од краја XVIII века до Првог светског рата уз помоћ наставника.
- Објашњава узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова површно.
- Уочава утицај европских збивања и идејних покрета на српску националну и државну идеју, али не детаљно.
- Препознаје промене граница српске државе на историјској карти уз помоћ наставника.
- Лоцира нека места битака, али не све.
- Описује улогу неких истакнутих личности, али без дубље анализе.
- Изводи основне закључке о значају уставности, али не детаљно.
- Сагледава значај привредног напретка површно.
- Наводи нека културна достигнућа и личности, али без детаљног описивања.
- Истакне неке одлике свакодневног живота друштвених слојева.
- Ради домаће задатке повремено и показује минималну активност на часу.

Оцена 3 (добар)

Ученик:

- Идентификује основне одлике периода од краја XVIII века до Првог светског рата.
- Објашњава узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова, мада објашњења нису целовита.
- Уочава утицај европских збивања и идејних покрета на српску националну и државну идеју.
- Препознаје промене граница српске државе на историјској карти.
- Лоцира места најважнијих битака.
- Описује улогу истакнутих личности у Српској револуцији и развоју државних институција.
- Изводи закључке о значају уставности за развој модерног политичког система.
- Сагледава значај привредног напретка на српско друштво.
- Наводи и описује нека културна достигнућа и личности заслужне за развој српске културе.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева.
- Редовно ради домаће задатке и показује заинтересованост за учење.

Оцена 4 (врло добар)

Ученик:

- Детаљно идентификује основне одлике периода од краја XVIII века до Првог светског рата.
- Објашњава узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова, уз логичко повезивање чињеница.
- Анализира утицај европских збивања и идејних покрета на српску националну и државну идеју.
- Прецизно препознаје промене граница српске државе на историјској карти.
- Лоцира места најважнијих битака и објашњава њихов значај.
- Детаљно описује улогу истакнутих личности у Српској револуцији и развоју државних институција.
- Изводи закључке о значају уставности за развој модерног политичког система, уз аргументацију.
- Сагледава значај привредног напретка на српско друштво и повезује га са ширем контекстом.
- Наводи и детаљно описује културна достигнућа и личности заслужне за развој српске културе.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева и анализира њихову промену.
- Активно учествује у настави, ради домаће задатке редовно и тачно, и показује интересовање за предмет.

Оцена 5 (одличан)

Ученик:

- Сагледа целовито и критички анализира основне одлике периода од краја XVIII века до Првог светског рата.
- Објашњава узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова, уз критичку анализу и сопствене закључке.

- Анализира и тумачи утицај европских збивања и идејних покрета на српску националну и државну идеју, изражавајући сопствени аргументовани став.
- Прецизно препознаје и анализира промене граница српске државе на историјској карти.
- Лоцира места најважнијих битака и детаљно образложи њихов значај.
- Детаљно описује улогу истакнутих личности у Српској револуцији и развоју државних институција, уз критичку анализу.
- Изводи закључке о значају уставности за развој модерног политичког система, уз сопствену аргументацију.
- Сагледава значај привредног напретка на српско друштво и критички анализира његов утицај.
- Наводи и детаљно описује културна достигнућа и личности заслужне за развој српске културе, уз аргументацију њиховог значаја.
- Истакне одлике свакодневног живота друштвених слојева и критички их анализира.
- Активно учествује у настави, помаже другим ученицима, ангажује се у пројектима и показује одговорност према учењу.

3. наставна тема: Први светски рат и револуције у Русији и Европи

Оцена довољан (2):

- Ученик познаје и разуме основне појмове и информације о узроцима и међународном контексту избијања Првог светског рата.
- Усвојио је основну терминологију везану за ову тему.
- Објашњења даје површно, уз помоћ наставника, и тешко повезује узроке и последице рата.
- Размишљање и логичко закључивање су слабо изражени, тешко анализира преломне догађаје.
- Препознаје дефиниције и основне чињенице, али их ретко повезује са практичним знањима или искуствима.
- Домаће задатке ради повремено и показује минималну активност на часу.
- Редовно похађа наставу, али заинтересованост за учење је повремена.

Оцена добар (3):

- Ученик уме да јасно искаже основне садржаје о узроцима, току и последицама Првог светског рата, уз употребу одговарајуће терминологије.
- Објашњења су делимично самостална, али нису целовита. Уз мању помоћ наставника, ученик може да повеже теоријска знања са практичним примерима.
- Показује заинтересованост за учење и делимично реализује препоруке за напредовање.
- Домаће задатке ради редовно, али може да има мање грешке.
- На часу је повремено активан и учествује у групном раду.
- Уме да формулише основне ставове, али аргументација може бити непотпуна.

Оцена врло добар (4):

- Ученик логички повезује узроке, ток и последице Првог светског рата, анализира преломне догађаје и утицај рата на револуционарне идеје и покрете.
- Самостално репродукује и примењује дефиниције, законе и правила.
- Теоријска знања повезује са практичним примерима из свакодневног живота и са сличним садржајима других предмета.
- Изражава своје ставове на основу сопствених тумачења и аргумената.
- Домаће задатке ради редовно и тачно, а на часу је активан и заинтересован.
- Активно учествује у групном раду и пројектима, показујући континуирану заинтересованост за учење.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално и са разумевањем решава сложене задатке и проблемске ситуације везане за Први светски рат.
- Има развијено критичко и хипотетичко размишљање, што му омогућава да доноси закључке и изражава ставове на основу сопствених аргумената.
- Објашњења даје исцрпно и потпуно самостално, повезујући теоријска знања са практичним примерима и искуствима из свакодневног живота.
- Анализира последице рата за српски народ и утицај ратних збивања на уметничко стваралаштво.
- Домаће задатке решава редовно и тачно, а по потреби помаже и другим ученицима.
- Активно учествује у групном раду и интердисциплинарним пројектима, показујући одговорност према сопственом процесу учења и реализујући препоруке за напредовање.

4. наставна тема: Свет између Првог и Другог светског рата

Оцена довољан (2):

- Ученик познаје и разуме основне појмове и информације о промењеној слици света након Првог светског рата.
- Усвојио је основну терминологију везану за овај период.
- Објашњења даје површно, уз помоћ наставника, и тешко повезује промене у свету са њиховим узроцима и последицама.
- Размишљање и логичко закључивање су слабо изражени, тешко анализира одлике историјског периода.
- Препознаје основне одлике друштвених и државних уређења у Француској, Великој Британији, Немачкој, Италији и СССР-у, али не уме да их детаљно опише.
- Знања ретко повезује са практичним примерима или савременим значајем.
- Домаће задатке ради повремено, а на часу је понекад активан.
- Редовно похађа наставу, али заинтересованост за учење је повремена.

Оцена добар (3):

- Ученик уме да јасно искаже основне садржаје о промењеној слици света након Првог светског рата и идентификује основне одлике историјског периода.
- Објашњења су делимично самостална, али нису целовита. Уз мању помоћ наставника, ученик може да опише друштвена и државна уређења у Француској, Великој Британији, Немачкој, Италији и СССР-у.
- Показује заинтересованост за учење и делимично реализује препоруке за напредовање.
- Домаће задатке ради редовно, али може да има мање грешке.
- На часу је повремено активан и учествује у групном раду.
- Уме да формулише основне ставове о значају тоталитарних идеологија и привредног напретка, али аргументација може бити непотпуна.
- Повезује теоријска знања са основним примерима из свакодневног живота, али уз мању помоћ наставника.

Оцена врло добар (4):

- Ученик логички повезује промењену слику света након Првог светског рата са узроцима и последицама.
- Самостално репродукује и примењује дефиниције и правила, анализирајући одлике историјског периода.
- Детаљно описује друштвена и државна уређења у Француској, Великој Британији, Немачкој, Италији и СССР-у, повезујући их са тоталитарним идеологијама и привредним напретком.
- Изражава своје ставове на основу сопствених тумачења и аргумената.
- Домаће задатке ради редовно и тачно, а на часу је активан и заинтересован.
- Активно учествује у групном раду и пројектима, показујући континуирану заинтересованост за учење.
- Повезује теоријска знања са практичним примерима из свакодневног живота и са сличним садржајима других предмета.
- Истакне одлике свакодневног живота у различитим друштвеним слојевима и издваја најзначајније правце у књижевности и уметности.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално и са разумевањем анализира промењену слику света након Првог светског рата и сложене процесе у периоду између два светска рата.
- Има развијено критичко и хипотетичко размишљање, што му омогућава да доноси закључке и изражава ставове на основу сопствених аргумената.
- Објашњења даје исцрпно и потпуно самостално, детаљно описујући друштвена и државна уређења у Француској, Великој Британији, Немачкој, Италији и СССР-у.
- Анализира значај и последице тоталитарних идеологија, привредног и научног напретка, као и утицај ових процеса на савремено доба.
- Сагледа свакодневни живот у различитим друштвеним слојевима и издваја најзначајније правце у књижевности и уметности, именујући истакнуте ствараоце.
- Домаће задатке решава редовно и тачно, а по потреби помаже и другим ученицима.

- Активно учествује у групном раду и интердисциплинарним пројектима, показујући одговорност према сопственом процесу учења и реализујући препоруке за напредовање.

5. наставна тема: Други светски рат

Оцена довољан (2):

- Ученик познаје и разуме основне узроке и међународни контекст избијања Другог светског рата, али објашњења су површна и уз помоћ наставника.
- Описује ток Другог светског рата у основним цртама, али без детаља и логичког повезивања догађаја.
- Наводи преломне догађаје, али без анализе.
- Препознаје посебности Другог светског рата у Југославији, али не уме да их детаљно објасни.
- Уочава последице рата за српски народ, али не уме да их анализира.
- Разуме допринос југословенских антифашистичких покрета, али не уме да га образложи.
- Разуме важност изучавања холокауста и геноцида, али не уме да их повеже са ширем контекстом.
- Уочава утицај ратних збивања на уметничко стваралаштво, али без дубље анализе.

Оцена добар (3):

- Ученик јасно изражава узроке и међународни контекст избијања Другог светског рата, али објашњења нису целовита.
- Описује ток рата са основним логичким повезивањем догађаја, али уз мању помоћ наставника.
- Наводи и делимично анализира преломне догађаје.
- Препознаје и објашњава посебности Другог светског рата у Југославији, али уз мању помоћ наставника.
- Анализира последице рата за српски народ, али не у потпуности.
- Образложи допринос југословенских антифашистичких покрета, али уз мању помоћ.
- Разуме и објашњава важност изучавања холокауста и геноцида, али без дубљег тумачења.
- Уочава и делимично анализира утицај ратних збивања на уметничко стваралаштво.

Оцена врло добар (4):

- Ученик логички повезује и анализира узроке и међународни контекст избијања Другог светског рата.
- Самостално описује ток рата, повезујући догађаје у логичну целину.
- Наводи и анализира преломне догађаје, са разумевањем њиховог значаја.
- Самостално препознаје и објашњава посебности Другог светског рата у Југославији, повезујући их са ширем контекстом.
- Анализира последице рата за српски народ, повезујући их са практичним примерима.
- Самостално образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника.
- Разуме и тумачи важност изучавања холокауста и геноцида, повезујући их са ширем контекстом рата.

- Анализира утицај ратних збивања на уметничко стваралаштво, изражавајући своје ставове на основу аргумената.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално и са разумевањем тумачи узроке и међународни контекст избијања Другог светског рата, користећи критичко размишљање.
- Самостално и детаљно описује ток рата, анализирајући узрочно-последичне везе.
- Наводи и детаљно анализира преломне догађаје, доносећи закључке на основу сопствених тумачења.
- Самостално препознаје и објашњава посебности Другог светског рата у Југославији, повезујући их са националним, верским и идеолошким аспектима.
- Детаљно анализира последице рата за српски народ, користећи примере из свакодневног живота и ширег историјског контекста.
- Самостално и аргументовано образложи допринос југословенских антифашистичких покрета победи савезника.
- Разуме и критички анализира важност изучавања холокауста и геноцида, повезујући их са етичким и историјским димензијама.
- Детаљно анализира утицај ратних збивања на уметничко стваралаштво, изражавајући оригиналне ставове и тумачења.

6. наставна тема: Свет после Другог светског рата

Оцена довољан (2):

- Ученик познаје и разуме основне појмове о промењеној слици света после Другог светског рата, али објашњења су површна и уз помоћ наставника.
- Идентификује основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја, али без дубљег разумевања.
- Препознаје основне одлике привредних система у комунистичким и капиталистичким државама, али не уме да их упореди.
- Уочава узроке и последице хладноратовских сукоба, али без анализе.
- Разуме основне идеје покрета за ослобођење нација и мањинских група, али не уме да их повеже са ширем контекстом.
- Схвата значај пораза комунизма, али не уме да објасни његове последице.
- Уочава значај привредног напретка и научно-технолошке револуције, али без дубљег тумачења.
- Наводи проблеме савременог света, али не уме да их образложи.
- Истакне основне одлике свакодневног живота у различитим срединама, али без анализе.

Оцена добар (3):

- Ученик сагледа промењену слику света после Другог светског рата, али објашњења нису целовита.
- Идентификује и делимично објашњава основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја.

- Препознаје и упоређује основне одлике привредних система у комунистичким и капиталистичким државама, али уз мању помоћ наставника.
- Уочава и делимично анализира узроке и последице хладноратовских сукоба.
- Разуме и објашњава распрострањеност покрета за ослобођење нација и мањинских група, али без дубљег тумачења.
- Схвата и делимично образложи значај и последице пораза комунизма.
- Уочава и објашњава значај привредног напретка и научно-технолошке револуције.
- Наводи и делимично образложи проблеме савременог света.
- Истакне и делимично анализира одлике свакодневног живота у различитим срединама.

Оцена врло добар (4):

- Ученик самостално сагледа и анализира промењену слику света после Другог светског рата.
- Идентификује и детаљно објашњава основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја.
- Самостално препознаје и упоређује основне одлике привредних система у комунистичким и капиталистичким државама.
- Самостално анализира узроке и последице хладноратовских сукоба.
- Разуме и критички тумачи распрострањеност покрета за ослобођење нација и мањинских група.
- Схвата и детаљно образложи значај и последице пораза комунизма.
- Самостално уочава и анализира значај привредног напретка и научно-технолошке револуције.
- Наводи и детаљно образложи проблеме савременог света, повезујући их са ширем контекстом.
- Истакне и анализира одлике свакодневног живота у различитим срединама, изражавајући сопствене ставове.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално и критички сагледа и тумачи промењену слику света после Другог светског рата, користећи ширу перспективу.
- Идентификује и детаљно анализира основне одлике политичког, друштвеног, привредног, научног и културног развоја, повезујући их са ширем контекстом.
- Самостално препознаје, упоређује и критички анализира основне одлике привредних система у комунистичким и капиталистичким државама.
- Самостално и критички анализира узроке и последице хладноратовских сукоба, доноси закључке на основу сопствених тумачења.
- Разуме и критички тумачи распрострањеност покрета за ослобођење нација и мањинских група, повезујући их са етичким и историјским димензијама.
- Схвата и детаљно образложи значај и последице пораза комунизма, користећи примере из ширег историјског контекста.
- Самостално и критички анализира значај привредног напретка и научно-технолошке револуције, изражавајући оригиналне ставове.
- Наводи и детаљно образложи проблеме савременог света, нудећи могућа решења или алтернативне перспективе.

- Истакне и детаљно анализира одлике свакодневног живота у различитим срединама, користећи примере из стварног живота и ширег контекста.

7. наставна тема: Југославија после Другог светског рата

Оцена довољан (2):

- Ученик **познаје и разуме кључне појмове** као што су "социјалистичка република", "спољнополитички односи", "међународне организације" и "друштвено-политичке последице".
- Усвојио је основну терминологију везану за социјалистичку Југославију и савремену Србију.
- Објашњења даје површна, уз помоћ наставника, на пример, може да каже да је Југославија била социјалистичка држава, али не улази у детаље о њеним карактеристикама.
- Слабо повезује знања о Југославији са савременим положајем Србије или са другим предметима.
- Препознаје најважније личности (нпр. Тито), али не може да детаљно образложи њихову улогу.
- Ретко повезује знања о Југославији са практичним примерима или савременим проблемима Србије.
- Домаће задатке ради повремено, а на часу је понекад активан.

Оцена добар (3):

- Ученик јасно изражава садржај о социјалистичкој Југославији и савременој Србији, користећи одговарајућу терминологију.
- Самостално даје објашњења, мада нису увек целовита. На пример, може да објасни основне карактеристике социјалистичке Југославије, али не улази у дубину о њеним спољнополитичким односима.
- Повезује теоријска знања са практичним примерима, уз мању помоћ наставника. На пример, може да укаже на везе између распада Југославије и савремених проблема на Балкану.
- Повезује знања са другим предметима, као што је географија или политичка историја.
- Редовно ради домаће задатке и понекад је активан на часу.
- Формулише своје ставове и покушава да их образложи, мада аргументи могу бити непотпуни.

Оцена врло добар (4):

- Ученик логички повезује, анализира и закључује приликом објашњења о социјалистичкој Југославији и савременој Србији. На пример, може да анализира утицај Титове политике на међународни положај Југославије.
- Самостално репродукује и примењује дефиниције и правила. На пример, може да објасни како је Југославија била повезана са Покретом несврстаних.
- Повезује теоријска знања са практичним примерима из свакодневног живота, као што је утицај распада Југославије на економски положај Србије.
- Изражава своје ставове на основу сопствених аргумената, на пример, о значају чланства Србије у међународним организацијама.
- Редовно и тачно ради домаће задатке и активан је на часу.
- Активно учествује у групном раду и пројектима, показујући интересовање за предмет.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално решава сложене задатке и проблемске ситуације, као што је анализа утицаја распада Југославије на савремене балканске државе.
- Има развијено критичко и хипотетичко размишљање. На пример, може да предложи хипотетичке сценарије о томе како би Југославија изгледала да није распала се.
- Даје исцрпна објашњења о карактеристикама социјалистичке Југославије, њеном међународном положају и улози Србије у савременом свету.
- Потпуно самостално примењује дефиниције, законе и правила. На пример, може да објасни како је Југославија балансирала између Истока и Запада током Хладног рата.
- Повезује теоријска знања са практичним примерима и другим предметима, као што је економија или међународни односи.
- Изражава своје ставове на основу сопствених аргумената и тумачења, на пример, о значају чланства Србије у ЕУ или НАТО.
- Активно помаже другима у савладавању градива и ангажује се у интердисциплинарним пројектима.
- Континуирано показује заинтересованост за предмет и реализује препоруке за напредовање.